

Borg-øl på norsk korn

Kornhøsting på Hvidsten Gård.

En presentasjon av kornbøndene

Hvidsten Gård – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn på bonde: Toralf Hvidsten

Gårdsnavn: Hvidsten Gård

Mål: 225

Sted: Framveien 7, Torp

Næring: Kornproduksjon, vesentlig Salome bygg

Leveranse til Borg: Har levert Salome bygg til Hansa Borg Bryggerier siden 2013. I 2016 ble det cirka 75 tonn.

Om Hvidsten Gård

Gården ble bygget opp av foreldregenerasjonen til Roald Amundsen i 1862 og leid, senere kjøpt av Toralf Hvidstens besteforeldre i 1920. Toralf Hvidsten og familien er dermed tredje generasjon på gården. Toralf Hvidsten har utdannelse og yrkesvalg i landbruket. Han er daglig leder i Østfoldkorn SA og har vært primus motor for prosjektet «Norsk Bygg til ølproduksjon» i samarbeid med Hansa Borg Bryggerier siden 2013. Det som begynte med 55 tonn i starten er utviklet til hele 800 tonn i 2016. Hvidsten har deltatt i flere prosjekter om korn til øl siden 1990 tallet, men lykkes ikke helt før i 2013 da Borg Bryggerier lanserte Østlandets Gull basert på korn fra Østfold.

- Derfor er dette prosjektet en stor fremgang for Østfold-landbruket og Hansa Borg i Sarpsborg, foruten å bety mye for meg personlig. Målsetningen nå bør være at alt norsk øl bør brygges på norske råvarer, sier Toralf Hvidsten.

Østfoldkorn SA som er prosjektets samlede kraft, er en av landets største aktører i kornbransjen og kjøper og behandler cirka 70.000 tonn korn årlig. Østfoldkorn SA eier og driver Halden Kornsilø i Halden, og Sandesund Kornsilø i Sarpsborg. Selskapet er eid av cirka 500 av Østfolds bønder og er organisert som et andelslag.

Begby Gård – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn: Jon Gunnar Karlsen

Gårdsnavn: Begby Gård

Sted: Begbyveien 60, 1655 Sellebakk

Størrelse: 150 og 570 dekar leie

Næring: Kornbonde med vanlig jobb ved siden av.

Årlig leveranse til Hansa Borg: 110 tonn i 2016 og 150 tonn i 2017.

Begby Gård

Gården er bruksnummer 1 i tidligere Borge, nå Fredrikstad. Gården har en lang historie som strekker seg helt tilbake til 1400-tallet.

Dagens drift har vært i familiens eie siden 1810. Gården ligger landlig og idyllisk til i Begby ved et av Østfolds største helleristningsfelt, "Begbymannen".

Berg Gård – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn på bonde: Knut Vastveit

Gårdsnavn: Berg gård

Mål: 417 dekar eget, og 1850 dekar innleid. Totalt 2.267 dekar.

Sted: Lundestadveien 190, 1763 Halden

Næring: Hovedsakelig Salome bygg og øvrige kornslag på hele driftsenheten. Knut Vastveit selger også halm, og driver med leiekjøring for primærnæring.

Leveranse til Hansa Borg Bryggerier: Cirka 150 tonn.

Om Berg Gård

Berg gård har opprinnelig vært en prestegård (Berg prestegård). Knut Vastveits foreldre startet forpaktning av eiendommen i 1956. Vastveit kjøpte gården i 2002 fra opplysningsvesenets fond. Knut Vastveit har vært bonde helt siden barndommen og ble egentlig bonde fordi han alltid har vært interessert i yrket og vært med på gårdsdriften.

Han legger til at han synes det er interessant å være med på prosjektet til Borg med å brygge øl på norsk korn, og med det ta opp gamle norske tradisjoner.

Ihlebekk Gård – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn på bønder: Ingunn H. og Karl Fredrik Motzfeldt

Gårdsnavn: Ihlebekk, Rakkestad kommune.

Størrelse på gården: 224 dekar

Adresse: Erte vannveien 82, 1890 Rakkestad.

Næring: Korndyrking. Motzfeldt driver med korndyrking både i Rakkestad og Sarpsborg kommune. Dette har de drevet med siden 1975.

Leveranse til Hansa Borg Bryggerier: ca. 100 tonn Salome bygg.

Ihlebekk Gård

Motzfeldt forpakter diverse gårder i Sarpsborg, men eier gården Ihlebekk i Rakkestad. Den kjøpte de i 2010. Ekteparet driver med jordbruk fordi de synes det er interessant og de liker å følge med på plantenes utvikling. Det er et givende arbeid, og spenningsmomentet er været, er de enige om.

Ihlebekk er et navn som stammer fra området den ligger på. I tidligere tider var det en del iler samt en bekk som gikk over markene tilhørende gården. Det ble bakkeplanert i tidlig 1970-årene. Da ble bekken lagt i rør og ilene ble drenert. Det har vært jordbruk i distriktet siden vikingetiden.

Byggsorten Salome, som leveres til Hansa Borg er dyrket i Rakkestad. - Det er fint å få være med på dette prosjektet som er et banebrytende arbeid; lokalt produsert korn til ølbrygging, sier de.

Linnemørken gård – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn på bonde: Tor Arne Gaaserød

Gårdsnavn: Linnemørken

Mål: Egen gård er på 198 mål med dyrka mark, i tillegg leier de 362 mål til dyrka mark. Totalt 560 mål dyrka mark. De har også 336 mål skog.

Sted: Nordbyveien 524, 1763 Halden

Næring: Gaaserød har kombinert svineproduksjon, de har slaktegris og cirka 30 purker. Familien driver med kornproduksjon (hvete, havre og bygg), leiekjøring (tresking, sprøyting, snøkjøring,) og utleie til entreprenørfirma.

Leveranse til Borg: Har levert cirka 153.000 tonn med Salome bygg til Hansa Borg Bryggerier.

Om Linnemørken gård

Gården har røtter helt tilbake til 1300 tallet. Gården har blitt drevet av en Gaaserød siden 1911. Så Tor Arne er 4.generasjon Gaaserød som driver gården. Han har forpaktet gården fra 2003 til 2006, og overtok og kjøpte da hele gården i 2006. Han er samboer med Hilde Ullensvang. Hun har jobb på utsiden av gården, men er med i driften ved hektiske tider.

Tor Arne ble bonde fordi han liker praktisk arbeid. Han har fått bondeyrket inn med mormelka, og jobbet tett med sin far, som lærte han det meste om det å drive gården. Det å være bonde er allsidig og Tor Arne får jobbe både i og med naturen.

- Alle årstidene har forskjellige arbeidsoppgaver, noe som gjør yrket spennende og utfordrende, forteller Gaaserød.

Tor Arne synes det var morsomt at Borg Bryggeri spurte om han ville være med på dette.

- Det har vært spennende å være med på et nytt prosjekt, og kjekt å se at kornet kan bli brukt til flere ting, sier han.

Raagaard og Lund Store – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn på bonde: Henrik Lund Raagaard

Gårdsnavn: Raagaard og Lund Store

Mål: Raagaard 333 da, Lund Store 299da. Tilsammen 632 da innmark.

Sted: Raagaard. Råkollv. 4 1663 Rolvsøy. Lund Store Husebyveien 77 Onsøy.

Næring: Dyrker mathvete, Salomebygg, havre, åkerbønner og erter.

Leveranse til Hansa Borg Bryggerier: 200 tonn.

Raagaard og Lund Store

På Raagaard hvor Henrik er oppvokst og bor har det vært bosetning og jordbruk langt tilbake i tid, noe helleristninger og oldtidsfunn på stedet bekrefter. Gården kan følges helt tilbake til 1300-tallet, og har vært i slekten til Henrik Raagaard siden.

Henrik overtok gården i 1994 etter sin mor. Gården Lund Store ble overtatt i 1967. Henrik bodde der til 1997, da han flyttet tilbake til Raagaard. Begge gårdene blir drevet under ett i dag. Henrik Raagaard har alltid vært interessert i jord og skog, og har utdannelse fra landbruksskolen i Danmark og Kalnes, og har drevet som heltidsbonde siden 1967.

Hovedproduksjon har i alle år vært kornfrø. Men den erfarne bonden har også drevet med høner og Hereford ammekuer. Dette ble avsluttet da han overtok Raagaard. På Raagaard har de flere våningshus på eiendommene, noe er utleid. Det er Henriks hobby å holde disse i stand. Noe dette prosjektet også har blitt. Han ser en utfordring i å dyrke maltbygg, da byggdyrkingen krever god faglig oppfølging i hele vekstsesongen. Raagaard påpeker at når aktører som Borg Bryggerier og Toralf Hvidsten står bak et slikt prosjekt, er det en fin mulighet til å produsere lokalt råstoff til dette prosjektet, noe han ønsker å gjøre på best mulig måte.

Skjælin Nordre – leverandør av korn til Hansa Borg Bryggerier

Navn: Jens Martin Stenrød

Gårdsnavn: Skjælin Nordre

Sted: Skjelinveien 19, 1659 Torp

Størrelse: 352 dekar dyrket mark

Drift: Produksjon av smågris og korn.

Årlig leveranse: Cirka 120 tonn Salome bygg til bruk i ølproduksjon.

Skjælin Nordre

Gården har vært i familiens eie side 1847. Eiendommen ligger på gammel havbunn og er i dag en av fire Skjælin-gårder. På fjellskjærene som omgir den dyrka marken er det helleristninger.

På Skjælin-eiendommene er det produsert råvarer til mat og drikke i godt over 1000 år!

Jens Martin Stenrød tok over gården etter sine foreldre i 2007. Han ønsket å overta gården og forvalte den videre fordi han liker å arbeide med dyr og med jorda.

Å bidra med råvarer som kan nyttes i et lokalt øl produsert av et lokalt bryggeri synes Jens Martin er flott. -Jeg er glad for å kunne bidra med min del inn i dette, sier han.